

Sygn. akt VI Gz 329/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie : SO Beata Hass-Kloc (spr)

SO Renata Bober

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2018 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: T. M.

przeciwko: (...) S.A. w W.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda co do pkt II Postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 20 października 2017r, sygn. akt V GC 889/17 w przedmiocie zwrotu opłaty sądowej od pozwu

postanawia:

oddalić zażalenie

SSO Renata Bober SSO Andrzej Borucki SSO Beata Hass-Kloc

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Rzeszowie , V Wydział Gospodarczy z dnia 20 października 2017r , sygn. akt V GC 889/17 umorzył postępowanie (pkt I) oraz zwrócił powodowi kwotę 66 zł tytułem połowy opłaty sądowej od pozwu.

W pisemnych motywach podał , że pismem z dnia 20 lipca 2017 roku, powód cofnął pozew, ze zrzeczeniem się roszczenia, wskazując, że strony zawarły ugode pozasądową.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy w pkt I postanowienia, umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 2 kpc w zw z art. 203 § 1 kpc.

Powód, powołując się na art. 79 ust 1 pkt 1h ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniósł również o zwrot całej uiszczonej opłaty sądowej od pozwu.

W ocenie Sądu Rejonowego wniosek powoda nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na treść art 79 ust 1 pkt 1h, ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który Sąd przywołał.

Wskazał przy tym ,że ustawodawca w treści powyższego przepisu nie określa wprawdzie, o jaką ugode chodzi : sądową, przed mediatorem czy pozasądową. Zauważył ,że w art. 79 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005

r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wyraźnie już odróżnia i odrębnie reguluje sytuacje w przypadku ugody przed mediatorem po rozpoczęciu rozprawy : zwrot $\frac{3}{4}$ opłaty, w przypadku ugody sądowej po rozpoczęciu rozprawy : $\frac{1}{2}$ opłaty. Wykładnia systemowa wskazuje zatem, zdaniem tego Sądu, iż w art. 79 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, chodzi wyłącznie o ugodę przed mediatorem, bowiem ugoda sądowa nigdy nie zostanie zawarta przed rozpoczęciem rozprawy. Zaznaczył także , że w art. 79 ust 1 pkt 1h, ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, chodzi o sytuację gdy postępowanie zakończyło się zawarciem ugody. Postępowanie nigdy nie zakończy się w przypadku zwania ugody pozasądowej. W przypadku ugody pozasądowej, aby doszło do umorzenia postępowania, czyli jego zakończenia w myśl art. 79 ust 1 pkt 1h ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, powód musi cofnąć pozew – co miało miejsce w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu Rejonowego , art. 79 ust 1 pkt 1h ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nie stanowi przepisu *lex specialis* w stosunku do art. 79 ust 1 pkt 1b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Oba te przepisy muszą być uznane za równorzędne, zdaniem tego Sądu, bowiem regulują odmienne stany faktyczne, na co wskazuje również równorzędne ponumerowanie tych sytuacji faktycznych. Jeżeli zatem postępowanie zakończyło się cofnięciem pozwu, niezależnie z jakiej przyczyny, to zastosowanie znajduje art. 79 ust 1 pkt 1b lub art. 79 ust 1 pkt 3a, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jeżeli natomiast doszło do ugody przed mediatorem, to zastosowanie znajduje odpowiednio 79 ust 1 pkt 1h lub art. 79 ust 1 pkt 2a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Jest to wykładnia spójna wewnątrznie nie tylko z całym przepisem art. 79, ale również z art. 355 § 2 kpc, który stanowi o umorzeniu postępowania, czyli jego zakończeniu właśnie w przypadku zawarcia ugody przed mediatorem , którą zatwierdził sąd. Zaznaczył również, że taki był cel zmiany przepisu art. 79 wyżej wymienionej ustawy, która weszła w życie razem z całą reformą postępowania mediacyjnego. Zadaniem tej nowelizacji było zachęcenie stron do korzystania z mediacji zarówno sądowej jak i pozasądowej i między innymi dlatego wprowadzono jeszcze większą korzyść fiskalną dla stron w postaci zwrotu całej opłaty w przypadku zawarcia ugody mediacyjnej przed rozprawą, a $\frac{3}{4}$ po rozpoczęciu rozprawy, a nie jak to było dotychczas: zawsze $\frac{3}{4}$ w przypadku ugody mediacyjnej niezależnie od stanu zaawansowania postępowania. W tym aspekcie były wskazywane w uzasadnieniu projektu argumenty do zmiany treści art. 10 kpc. Ich wspólnym celem było, aby sądy propagowały i nakłaniały strony do zawarcia ugody w postępowaniu mediacyjnym, co od 01.01.2016 roku jest już obowiązkiem sądu. Podniósł ,że należy również mieć na uwadze, że zawarcie ugody w rozumieniu art. 10 kpc, może nastąpić przed wytoczeniem powództwa w postępowaniu pojednawczym (art. 184 -186 kpc), po wytoczeniu powództwa przed sądem (art. 223 kpc) oraz przed sądem arbitrażowym: te są ugodami sądowymi oraz przed lub po wytoczeniu powództwa w drodze mediacji przed mediatorem (art. 183¹ - 183¹⁵ kpc). W ocenie Sądu Rejonowego również te uregulowania odnoszące się do ugód sądowych oraz przed mediatorem przemawiają za wykładnią art. 79 ust 1 pkt 1h ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jaką przedstawiono powyżej.

Reasumując, Sąd Rejonowy zauważył także , że przyjęcie takiej koncepcji, jaką prezentuje powód, mogłoby doprowadzić do przypadków obchodzenia prawa poprzez twierdzenia strony powodowej o zawarciu ugody pozasądowej, bez faktycznego jej zawarcia lub fikcyjnego zawierania ugód pozasądowych jedynie celem odzyskania całej opłaty sądowej od pozwu bądź wniosku.

Mając powyższe na uwadze, skoro powód cofnął pozew po jego wysłaniu stronie pozwanej, zachodziły przesłanki do zwrotu opłaty od pozwu w oparciu o art. 79 ust 1 pkt 3a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który Sąd Rejonowy zastosował, orzekając w pkt II postanowienia zwrot powodowi połowy uiszczonych opłaty sądowej od pozwu.

Powyższe orzeczenie zaskarżył powód w pkt II. Zarzucił mu naruszenie art. 79 ust 1 pkt 1h, ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez zwrot powodowi połowy opłaty sądowej od pozwu, zamiast kwoty 132 zł jako całej opłaty sądowej od pozwu .

Opierając się na tym zarzucie wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie zwrotu kwoty 132 zł jako całej opłaty sądowej od pozwu.

W argumentach na wykazanie zasadności racji podniesionego zarzutu powołał się na orzeczenia innych sądów, które uznały, że w takim przypadku jak niniejszy powodowi należy się zwrot całej opłaty sądowej od pozwu.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy aprobuje w całości ustalenia faktyczne i wnioski prawne z nich wywiedzione i przyjmuje je jako własne.

Mając na uwadze treść zarzutów podniesionych w zażaleniu, należy zauważyć, że w treści art. 79 ust 1 pkt 1 h ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawodawca nie określił, czy chodzi o ugodę sądową, ale nie może to być podstawą do przyjęcia, że chodzi w nim też o ugodę pozasądową.

Wynika to z treści art. 79 ust 1 pkt 2 w/w ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w myśl którego należy zwrócić $\frac{3}{4}$ opłaty sądowej od pozwu, jeżeli w toku postępowania sądowego zawarto ugodę przed mediatorem. Różnica między tym uregulowaniami polega jedynie na tym, że w tym ostatnim przypadku uгода przed mediatorem jest zawarta po rozpoczęciu rozprawy (podobnie SO w Toruniu w postanowieniu z dnia 12.09.2016r, sygn. akt VI Gz 149/16 wraz z uzasadnieniem).

Poza tym taka interpretacja znajduje uzasadnienie w treści art. 355 par 2 in fine kpc, który pozwala na umorzenie postępowania w przypadku zawarcia ugody przed

mediatorem, którą zatwierdził sąd.

Natomiast w przypadku zawarcia ugody pozasądowej, aby doszło do umorzenia postępowania powód powinien cofnąć pozew – co miało miejsce w tej sprawie. W takim przypadku, zdaniem Sądu Okręgowego, postępowanie wszczęte przedmiotowym pozwem zakończyło się cofnięciem pozwu – co ustawodawca przewidział w art. 79 ust 1 pkt 1 b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. To uregulowanie również uzasadnia taką wykładnią par 79 ust 1 pkt 1 h w/w ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jaką zaprezentowano powyżej.

Sąd Okręgowy odnosząc się do argumentów skarżącego odwołujących się do orzeczeń innych sądów, które załączył do przedmiotowego zażalenia to należy zauważyć, że lektura całego uzasadnienia projektu wprowadzających zmiany dotyczących w/w ustawy nie pozwala na przyjęcie, że chodzi w nim także, o takie polubowne rozwiązywanie sporów, które w konsekwencji prowadzi do zakończenia sporu sądowego, a więc także w przypadku zawarcia ugody pozasądowej. Ustawodawca w /w akcie wprost stwierdził m.in. że: „Premiowana będzie sytuacja gdy do zawarcia ugody (zarówno sądowej jak i przed mediatorem) dojdzie przed przystąpieniem przez sąd do merytorycznego rozpoznania sprawy. Zwrot całej opłaty uzależniony będzie od momentu zawarcia ugody”. Systemowa, literalna i celowościowa wykładnia w/w przepisu przy analizie w/w uzasadnienia prowadzi do wniosku, że w przedmiotowym przepisie chodzi wyłącznie o zawarcie ugody sądowej lub ugody przed mediatorem.

Sąd Okręgowy odnosząc się zaś do argumentacji Sądu I Instancji, że w/w przepis dotyczy jedynie ugody zawartej przed mediatorem bowiem uгода sądowa nigdy nie zostanie zawarta przed rozpoczęciem rozprawy zauważa, że rozprawa odbywa się w ten sposób, że najpierw dochodzi do wywołania sprawy, a następnie

przed rozpoczęciem rozprawy przewodniczący składu sądu sprawdza obecność stron, ich pełnomocników i innych wezwanych osób. Rozpoczęcie rozprawy następuje w momencie zabrania głosu przez powoda, któremu przewodniczący składu sądu udziela głosu jako pierwszemu (art. 210 par 1 kpc).

Jak wynika z powyższego, jest możliwe zawarcie ugody sądowej przed

rozpoczęciem rozprawy; a więc zgodnie z wyrażonym powyżej stanowiskiem ustawodawcy istotny jest moment zawarcia ugody sądowej lub ugody przed mediatorem, który determinuje jaką część opłaty sądowej podlega zwrotowi.

Na koniec tych rozważań należy zauważyć ,że przyjęcie takiej koncepcji jaką prezentuje powód mogłoby doprowadzić do przypadków obchodzenia prawa poprzez twierdzenia strony powodowej o zawarciu ugody pozasądowej , bez faktycznego jej zawarcia lub fikcyjnego zawierania ugód pozasądowych jedynie celem odzyskania całej opłaty sądowej od pozwu lub wniosku co prawidłowo podniósł także Sąd Rejonowy.

Reasumując należy stwierdzić ,że skoro powód cofnął pozew po jego wysłaniu stronie pozwanej zachodziły przesłanki do zwrotu połowy opłaty sądowej od pozwu w oparciu o art. 79 ust 1 pkt 3 a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych co słusznie i prawidłowo zastosował Sąd I instancji .

Z tych też względów zażalenie powoda podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 par 2 kpc.

SSO Renata Bober SSO Andrzej Borucki SSO Beata Hass-Kloc

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)